

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.6.-15.6.2015

Kratak pregled dešavanja sa finansijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovnim kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

17/6/2015

1.1. Evropsko tržište

- *ECB nastavlja sprovoditi program otkupa obveznica*
- *Kamatna stopa ostala na nivou od 0,05%*
- *Stopa inflacije u EZ 0,3%*
- *Grčka i kreditori i dalje bez dogovora*
- *Rast BDP Velike Britanije*

Evropska centralna banka (ECB) će nastaviti istim tempom kupovinu obveznica i hipotekanih papira u borbi protiv niske inflacije u zoni evra. Program kupovine obveznica (QE) težak preko 1.000 milijardi evra koji bi trebao da traje do septembra naredne godine će prema riječima predsjednika ECB biti u potpunosti sproveden iako se na tržištu špekulisalo da bi moglo doći i do uvećanja volumena otkupa. ECB je početkom mjeseca zadržala kamatnu stopu na rekordnom niskom nivou od 0,05%. Mario Draghi je izjavio da je ECB zadovoljna kako napreduje program otkupa obveznica koji je od 9. marta ove godine već dostigao volumen od 170 milijardi evra. Prvi rezultati su vidljivi na polju cijena koji su u maju imali pozitivan rast od 0,3% što je za 0,1% iznad očekivanja ali su i dalje daleko od ciljane inflacije ECB

od 2%. Jedna od glavnih briga u zoni evra je i dalje Grčka koja do kraja mjeseca mora MMF-u isplatiti 1,6 milijardi evra. Dosadašnji pregovori između Grčke i njenih kreditora su imali negativan ishod. Prema izvještajima medija, kreditori od Grčke traže sprovođenja mjera za uštede u budžetu od 5,8 milijardi evra dok Grčka predlaže uštede do 4 milijarde evra. Neimenovani zvaničnik grčke vlade izjavio je da Grčka nikada neće popustiti pred zahtjevom za smanjenje penzija i plata ili uvođenje dodatnih poreza na osnovne potrepštine. Naredni sastanak se očekuje 18.6.2015. u Luksemburgu.

Britanska privreda je u toku prošle godine i početkom ove brže rasla nego što je objavljeno prema preliminarnim podacima. Bruto društveni proizvod (BDP) je u 2014. godini rastao prema revidiranim podacima 3,1% umjesto 2,8%. Za prvi kvartal ove godine je revidiran rast sa 0,3% na 0,4%. Kao razlog boljih podataka se navodi pozitivniji razvoj građevinskog sektora krajem prošle godine gdje je izvršena korekcija sa pada od 2,2% na rast od 0,2%. Građevinski sektor učestvuje u ukupnom BDP zemlje sa 6,4%. Normalizacije monetarne politike u Velikoj Britaniji je prema riječima jednog od čelnika Centralne banke Engleske sve bliže i da se vjerovatno početkom naredne godine može očekivati povećanje kamatne stope. Za inflaciju navodi da je i dalje na dosta niskom nivou ali da bi krajem 2017. godine trebala dostići ciljani nivo od 2%. BoE je početkom ovog mjeseca zadržala kamatnu stopu od 0,5% kao i volumen otkupa obveznica u vrijednosti od 375 milijardi funti.

1.2 Američko tržište

- *Oporavak američke privrede*
- *Non farm payrolls 285K*
- *Stopa inflacije u SAD-u 0,2%*
- *Dobri podaci sa kanadskog tržišta rada*

Američka privreda polako se oporavlja u drugom kvartalu nakon usporavanja koje je zabilježeno početkom godine zbog niske cijene nafte i jakog dolara. Vrijednost dolara i cijena nafte se polako stabilizuju. Kao posljedica navedenog, indeks potrošačkih cijena u aprilu je zabilježio rast od samo 0,1% na mjesečnom i na godišnjem nivou. Očekuje se da inflacija do kraja godine bude na nivou 0,2% dok bi već do kraja 2016.godine inflacija trebala dostići 2%. Stabilan napredak zabilježen je i na tržištu rada. Broj novih radnika ("Nonfarm payrolls") u maju povećan je za čak 280.000 u odnosu na prethodni mjesec, što je za čak 55.000 radnih mjesta više nego što se predviđalo. Ovakav napredak na tržištu rada odrazilo se i

na stopu nezaposlenosti u maju. Stopa nezaposlenosti je i dalje ispod 6%, odnosno, u maju je zabilježena nezaposlenost od 5,5%. Nakon objave NF payrolls, američki dolar ostvario je više od 1% prednosti u odnosu na skoro sve glavne valute. Pored odličnih podataka sa tržišta rada, podaci pokazuju da američka maloprodaja ostvaruje dobre rezultate i u maju. Prošli mjesec zabilježen je rast maloprodaje od 1,2% dok je rast od 1% zabilježen u maloprodaji bez sektora automobilske industrije. Za ovaj mjesec zakazan je sastanak FOMC-a na kome će se razmatrati aktuelno stanje u američkoj privredi kao i dalji koraci FED-a po pitanju monetarne politike. Iako je privreda zabilježila slabiji rast početkom godine, makroekonomski podaci u posljednja dva mjeseca pokazuju da je američka privreda ostvaruje stabilan rast. Pored ohrabrujućih podataka, do zaoštavanje monetarne politike i povećanja kamatne stope, FED će sačekati bar do septembra.

Niska cijena nafte i dalje predstavlja prijetnju za finansijsku stabilnost Kanade kroz usporeni privredni rast i umanjene prihode koje zemlja ostvaruje. Takođe, niska cijena nafte ostavila je trag i na tržištu nekretnina u prošlom periodu. Centralna Banka Kanade očekuje da će niska cijena nafte stvoriti neravnotežu između tržišta nekretnina i sektora domaćinstva. Trenutna stabilizacija cijene nafte uzrok je poboljšanja situacije na tržištu rada protekli mjesec. Broj novih radnih mjesta u maju povećan je za čak 58.000 dok se očekivalo povećanje od samo 10.000 dok je stopa nezaspolenosti ostala na nivou od 6,8%. Nakon objave podataka sa tržišta rada, kanadski dolar ojačao je više od 1% u odnosu na evro.

1.3. Azijsko tržište

- *Ekspanzivna monetarna politika u Kini pokazuje efekat*
- *RBA ostavila kamatu na 2%*
- *Oporavak JPY nakon pada na 13 godišnji minimum*

Kina je u prvih pet mjeseci 2015. godine konačno počela da pokazuje znakove napretka, što je potvrdio i rast proizvodnje na najviši nivo u godini. Domaća tražnja je imala porast, što je velikim dijelom posljedica agresivne monetarne politike i jeftinih kredita, ali veiki problem drugoj ekonomiji svijeta i dalje predstavlja niska globalna tražnja i konstantan pad izvoza. Uslužni sektor je imao najgori mjesec od 2008. godine, što je u kombinaciji sa padom stope inflacije podstaklo nove špekulacije oko još jednog smanjenja stope obavezne rezerve banaka i povećanja novca u opticaju.

RBA je ostavila kamatnu stopu na 2%, iako su postojale određene šanse da se ona smanji na 1.75%. Guverner Stevens je naglasio da će pravac monetarne politike isključivo da zavisi od podataka koji budu u budućnosti stizali iz privrede. Pored uopštenog stanja privrede, čelnici RBA su ponovo fokus pažnje usmjerili na građevinski sektor, ističući da su cijene nekretnina konačno počele da rastu u Sidneju i da će upravo njihovo kretanje da bude jedan od ključnih faktora u kreiranju novih smjernica monetarne politike. Pad vrijednosti valute i dalje se ističe kao poželjan, prije svega kako bi se barem dijelom nadoknadio pad cijena sirovina iz sektora rudarstva i podstakli sektori koji su izvozno orijentisani.

Nakon što je japanski jen dostigao najniži nivo od 2002. godine u odnosu na USD, pozitivni podaci u vidu revidiranog rasta BDP u prvom kvartalu sa 2.4% na 3.9%. Na navedeno je reagovao i guverner BoJ Kuroda, ističući da ne vidi dalji pad vrijednosti valute, ali da i će vrijednost JPY u velikoj mjeri da zavisi od odluke FEDa od datumu podizanja kamatnih stopa. Labava monetarna politika će se nastaviti sve dok se ne dostigne stopa inflacije od 2%, bez konkretnog vremenskog ograničenja. Upravo ovakva neizvjesnost i slab rast cijena su velika kočnica apresijaciji valute.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 20.05.-17.06.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Cijena zlata se i dalje kreće u oko 1.180 USD za uncu zbog neizvjesnosti vezane za problem otplate grčkog duga. Grčka je i dalje u pregovorima sa kreditorima vezao za pronalaženje zajedničkog rješenja oko otplate tranše duga (od 1,6 mlrd EUR) koji dospjeva na naplatu krajem juna. Ukoliko se uspije postići dogovor između Grčke i njenih kreditora, vrlo je vjerovatno da će obistinuti prijetnje Grka da će izlaći iz Evrozona i Evropske Unije. Jaki podaci koji dolaze iz američke privrede uticali su na nastavak jačanja američkog dolara u odnosu na većinu glavnih valuta. Apresijacija dolara sprečava bilo kakav značajniji rast cijene zlata. Analitičari smatraju da bi cijena zlata mogla značajnije porasti nakon rješavanje problema sa Grčkom bez obzira na konačan ishod pregovora.

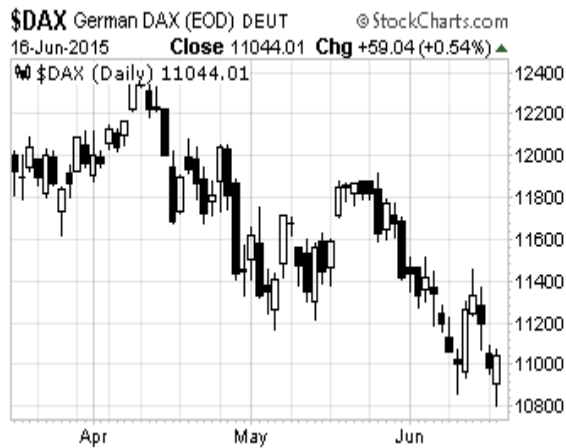
2.1. Kretanje cijene nafte

Sastanak OPEC grupe je protekao bez iznenađenja, pošto su se članice usaglasile da zadrže trenutni nivo proizvodnje uprkos drastičnom padu cijena u posljednjih godinu dana. Prema izvještaju sa sastanka je evidentno da je tražnja za naftom u porastu, dok ponuda polako počinje da se smanjuje u čemu prednjači pad proizvodnje od strane SAD i takozvanog vađenja nafte iz škriljaca. Još jedan podatak koji ide u korist cijenama nafte jeste mogućnost dodatne stimulacije kineske ekonomije, koja predstavlja drugog potrošača ovog energenta i do sada je bio pokretač tražnje za istim. Interesantna je činjenica da pad cijena nije omeo rusku ponudu nafte na tržištu, već naprotiv. Rusija je po prosječnoj dnevnoj proizvodnji pretekla do sada vodeću Saudijsku Arabiju, pokazali su podaci u maju.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

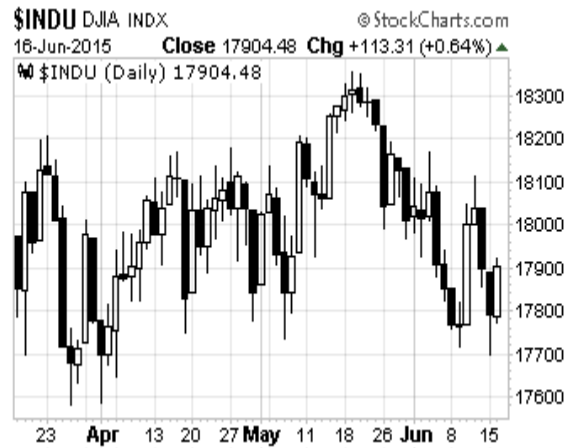
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 15.06. do 30.06.2015	Očekivanja	Prethodno
16.06.2015	03:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	08:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (May)	0.7%	0.7%
	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.1%	-0.1%
17.06.2015	10:30	GBP	Bank of England Minutes		
	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (Apr)	5.5%	5.5%
	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.3%	0.3%
	20:00	USD	Fed's Monetary Policy Statement and rate decision	0.25%	0.25%
18.06.2015	09:30	CHF	SNB press conference and rate decision	-0.75%	-0.75%
	15:30	EUR	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.2%	-0.2%
19.06.2015		JPY	BoJ Monetary Policy Statement		
	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.8%	0.8%
23.06.2015	03:45	CNY	HSBC Manufacturing PMI (Jun)		49.2
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Jun)		52.2
	15:45	USD	Markit Manufacturing PMI (Jun)		54
24.06.2015	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q1)		-0.7%
30.06.2015	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Jun)		0%
	14:30	CAD	Gross Domestic Product (MoM)		-0.2%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	16.07.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	17.06.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	09.07.2015
Banka Kanade	0,75%	0,25%	21.01.2015	15.07.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	18.06.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	19.06.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,25%	-0,25%	03.02.2015	07.07.2015